

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการสำรวจความคิดเห็นเรื่อง “ความคิดเห็นของช่างจักสานไม้ไผ่ เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงรูปแบบเครื่องจักสานไม้ไผ่ ประเภทของใช้ในครัวเรือน ในเขตส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคตะวันตก” ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลและนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ นำเสนอผลการวิจัยดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางและความเรียง

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงรูปแบบเครื่องจักสานไม้ไผ่ ประเภทของใช้ในครัวเรือน ในด้านต่างๆดังนี้

1. รูปทรง
2. โครงสร้าง
3. ลวดลาย

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบ

ตารางที่ 1 แสดงเพศของช่างจักสานไม้ไผ่

ลำดับที่	ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
1.	เพศ		
	ชาย	49	34.03
	หญิง	95	65.97
	รวม	144	100.0

จากตารางที่ 1 พบว่าช่างจักสานไม้ไผ่ เป็นชายร้อยละ 34.03 เป็นหญิงร้อยละ 65.97

ตารางที่ 2 แสดงอายุของช่างจักสาน

ลำดับที่	ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
2.	อายุ		
	ต่ำกว่า 30 ปี	5	3.47
	31 - 40 ปี	10	6.94
	41 - 50 ปี	56	38.89
	51 - 60 ปี	34	23.61
	60 ปี ขึ้นไป	39	27.08
	รวม	144	100.00

จากตารางที่ 2 พบว่าช่างจักสานส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 41 - 50 ปี รองลงมาคือช่วงอายุสูงกว่า 60 ปี ช่วงอายุระหว่าง 51 - 60 ปี , 31 - 40 ปี และต่ำกว่า 30 ปี ตามลำดับ

ตารางที่ 3 แสดงสถานภาพสมรสของช่างจักสาน

ลำดับที่	ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
3	สถานภาพสมรส		
	โสด	3	2.08
	สมรส	141	97.92
	รวม	144	100.0

จากตารางที่ 3 พบว่าช่างจักสานที่สมรสแล้ว คิดเป็นร้อยละ 97.92 เป็นโสดร้อยละ 2.08

ตารางที่ 4 แสดงการนับถือศาสนาของช่างจักสาน

ลำดับที่	ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
4	นับถือศาสนา		
	พุทธ	144	100.0
	คริสต์	-	-
	อิสลาม	-	-
	อื่น ๆ	-	-
	รวม	144	100.0

จากตารางที่ 4 พบว่าช่างจักสานทั้งหมดนับถือศาสนาพุทธ คิดเป็นร้อยละ 100

ตารางที่ 5 แสดงระดับการศึกษาของช่างจักสาน

ลำดับที่	ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
5	ระดับการศึกษา		
	ต่ำกว่าประถมศึกษาปีที่ 4	12	8.13
	ประถมศึกษาปีที่ 4	130	90.28
	มัธยมศึกษา	1	0.69
	สูงกว่ามัธยมศึกษา	1	0.69
	รวม	144	100.00

จากตารางที่ 5 พบว่าช่างจักสานส่วนใหญ่ได้รับการศึกษาในระดับ ประถมศึกษาปีที่ 4 คิดเป็นร้อยละ 90.28 ต่ำกว่าประถมศึกษา ร้อยละ 8.13 มัธยมศึกษาและสูงกว่ามัธยมศึกษา ร้อยละ 0.69 เท่ากัน

ตารางที่ 6 แสดงอาชีพหลักของช่างจักสาน

ลำดับที่	ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
6	อาชีพหลัก		
	ทำนา	36	25.00
	ทำสวน	13	9.03
	ทำไร่	14	9.72
	ทำเครื่องจักสาน	53	36.81
	ค้าขาย	5	3.47
	รับจ้าง	8	5.56
	รับราชการ	1	0.69
	ไม่มีอาชีพหลัก	14	9.72
	รวม	144	100.00

จากตารางที่ 6 พบว่าช่างจักสานส่วนใหญ่ประกอบอาชีพการทำเครื่องจักสานไม่ได้เป็นอาชีพหลัก คิดเป็นร้อยละ 36.81 รองลงมามีอาชีพทำนาเป็นอาชีพหลัก คิดเป็นร้อยละ 25.00 ทำไร่ ร้อยละ 9.72 เท่ากันกับ ช่างจักสานที่ไม่มีอาชีพหลัก ช่างจักสานที่ทำสวนเป็นอาชีพหลัก คิดเป็นร้อยละ 9.03 รับจ้างร้อยละ 5.56 ค้าขาย ร้อยละ 3.47 รับราชการ ร้อยละ 0.69 ตามลำดับ

ตารางที่ 7 แสดงอาชีพเสริมของช่างจักสาน

ลำดับที่	ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
7	อาชีพหลัก		
	ทำนา	2	1.87
	ทำสวน	1	0.93
	ทำไร่	2	1.87
	ทำเครื่องจักสาน	91	85.06
	ค้าขาย	2	1.87
	รับจ้าง	8	7.44
	เลี้ยงไก่	1	0.93
	รวม	107	100.00

จากตารางที่ 7 พบว่าช่างจักสานทั้งหมด 144 คน มีอาชีพเสริม 107 คน อาชีพเสริมของช่างจักสานส่วนใหญ่คือ ทำเครื่องจักสานไม้ไผ่ คิดเป็นร้อยละ 85.06 รองลงมา รับจ้างเป็นอาชีพเสริมคิดเป็นร้อยละ 7.44 ทำนา ,ค้าขาย ,ทำไร่ ร้อยละ 1.87 เท่ากัน และทำสวนร้อยละ 0.93 เท่ากันกับเลี้ยงไก่

ตารางที่ 8 แสดงเครื่องจักสานไม้ไผ่ประเภทของใช้ในครัวเรือนที่ช่างจักสานทำบ่อยที่สุดหรือถนัดที่สุด

ลำดับที่	ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
8	เครื่องจักสานที่ทำบ่อยที่สุดหรือถนัดที่สุด		
	กระบุง	38	26.39
	กระด้ง	4	2.78
	กระโล	2	1.39
	กระจาด	10	6.94
	กระซอน	1	0.69
	กระเหล็บ	2	1.39
	ตะกร้า	43	29.86
	ตะแกรง	19	13.19
	หมวก	3	2.08
	ฝาชี	9	6.25
	ป้านน้ำชา	5	3.47
	หีบ	1	0.69
	เชิง	7	4.86
	รวม	144	100.0

จากตารางที่ 8 พบว่าเครื่องจักสานที่ช่างจักสานทำบ่อยที่สุดหรือถนัดที่สุดคือ ตะกร้า คิดเป็นร้อยละ 29.86 รองลงมาคือกระบุง ร้อยละ 26.39 ตะแกรงร้อยละ 13.19 กระจาดร้อยละ 6.94 ฝาชีร้อยละ 6.25 เชิงร้อยละ 4.86 ป้านน้ำชาร้อยละ 3.47 กระด้งร้อยละ 2.78 หมวกร้อยละ 2.08 กระเหล็บเท่ากับกับกะโล ร้อยละ 1.39 และกระซอนเท่ากับกับหีบร้อยละ 0.69

ตารางที่ 9 แสดงช่วงเวลาในการการทำเครื่องจักสานไม้ไผ่ของช่างจักสาน

ลำดับที่	ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
9	ช่วงเวลาในการทำเครื่องจักสานไม้ไผ่		
	ทำทุกวัน	49	34.02
	ทำยามว่าง	93	64.58
	ทำเมื่อต้องการใช้สอยหรือเมื่อมีผู้สั่ง	2	1.38
	รวม	144	100.0

จากตารางที่ 9 พบว่าช่างจักสานส่วนใหญ่จะทำเครื่องจักสานไม้ไผ่ในยามว่าง คิดเป็นร้อยละ 64.58 ทำทุกวันร้อยละ 34.02 และทำเมื่อต้องการใช้สอยหรือทำเมื่อมีผู้สั่ง ร้อยละ 1.38

ตารางที่ 10 แสดงวัตถุประสงค์ในการทำเครื่องจักสานไม้ไผ่ของช่างจักสาน

ลำดับที่	ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
10	วัตถุประสงค์ในการทำเครื่องจักสานไม้ไผ่		
	เพื่อใช้สอยในครัวเรือน	20	8.13
	เพื่อจำหน่ายภายในหมู่บ้าน	93	37.80
	เพื่อจำหน่ายให้พ่อค้าคนกลาง	133	54.06
	รวม	246	100.0

จากตารางที่ 10 พบว่าช่างจักสานส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในการทำเครื่องจักสานไม้ไผ่ประเภทของใช้ในครัวเรือนเพื่อจำหน่ายให้แกพ่อค้าคนกลาง คิดเป็นร้อยละ 54.06 ทำเพื่อจำหน่ายภายในหมู่บ้านร้อยละ 37.80 และทำเพื่อใช้สอยในครัวเรือน ร้อยละ 8.13

ต้นฉบับ หน้าขาดหาย

ตารางที่ 13 แสดงรายได้สุทธิจากการทำเครื่องจักสานไม้ไผ่ต่อเดือน

ลำดับที่	ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
13	รายได้สุทธิจากการทำเครื่องจักสานไม้ไผ่ต่อเดือน		
	ต่ำกว่า 1,000 บาท	17	11.80
	1,000 - 2,000 บาท	34	23.61
	2,000 - 3,000 บาท	76	52.78
	3,000 บาท ขึ้นไป	17	11.80
	รวม	144	100.0

จากตารางที่ 13 พบว่าช่างจักสานส่วนใหญ่มีรายได้สุทธิจากการทำเครื่องจักสานไม้ไผ่ต่อเดือนอยู่ในช่วง 2,000 - 3,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 52.78 รองลงมาคือ 1,000 - 2,000 บาท ร้อยละ 23.61 และ ต่ำกว่า 1,000 บาท เท่ากันกับ 3,000 บาทขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 11.80

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับ การเปลี่ยนแปลงรูปแบบเครื่องจักสานไม้ไผ่
ประเภทของใช้ในครัวเรือน ด้านรูปทรง โครงสร้าง ลวดลาย

ก ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงด้านรูปทรง ของเครื่องจักสานไม้ไผ่ ประเภทของใช้ใน
ครัวเรือน

ตารางที่ 14 แสดงการเปลี่ยนแปลงรูปทรง

ลำดับที่	ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
1	การเปลี่ยนแปลงรูปทรง		
	มีการเปลี่ยนแปลง	42	29.17
	ไม่มีการเปลี่ยนแปลง	102	70.83
	รวม	144	100.0

จากตารางที่ 14 พบว่าช่างจักสานส่วนใหญ่ไม่ได้เปลี่ยนแปลงรูปทรงของเครื่องจักสาน
คิดเป็นร้อยละ 70.83 เปลี่ยนแปลงรูปทรง ร้อยละ 29.17

ตารางที่ 15 แสดงสาเหตุของการไม่เปลี่ยนแปลงรูปทรง

ลำดับที่	ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
2	สาเหตุของการไม่เปลี่ยนแปลงรูปทรง		
	ทำได้เฉพาะรูปทรงที่เคยทำ	55	39.00
	รูปทรงที่ทำเป็นที่ต้องการของตลาด	26	18.44
	รูปทรงที่ทำเหมาะกับการใช้สอยแล้ว	60	42.55
	รวม	141	100.0

จากตารางที่ 15 พบว่าสาเหตุที่ช่างจักสานส่วนใหญ่ไม่ได้เปลี่ยนแปลงรูปทรงของเครื่องจักสานเพราะว่า รูปทรงที่ทำเหมาะสมกับการใช้สอยแล้ว คิดเป็นร้อยละ 42.55 รองลงมาคือทำได้เฉพาะรูปทรงที่เคยทำ ร้อยละ 39.00 และรูปทรงที่ทำเป็นที่ต้องการของตลาด ร้อยละ 18.44

ตารางที่ 16 แสดงลักษณะของการเปลี่ยนแปลงรูปทรงของเครื่องจักสานไม้ไผ่

ลำดับที่	ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
3	ลักษณะของการเปลี่ยนแปลงรูปทรง		
	สร้างรูปทรงขึ้นมาใหม่โดยพัฒนามาจากรูปทรงเดิม	16	29.62
	สร้างรูปทรงขึ้นมาใหม่ตามความรู้สึกนึกคิดของตนเอง	4	7.41
	สร้างรูปทรงเลียนแบบสิ่งของเครื่องใช้อย่างอื่น	-	-
	สร้างรูปทรงเลียนแบบเครื่องจักสานของท้องถิ่นอื่น	3	5.55
	สร้างรูปทรงเลียนแบบรูปทรงของสัตว์หรือสิ่งที่เป็นธรรมชาติอื่นๆ	-	-
	สร้างรูปทรงตามเดิมแต่ทำให้มีหลายขนาดมากขึ้น	30	55.56
	สร้างรูปทรงตามลูกค้าสั่ง	1	1.85
	รวม	54	100.0

จากตารางที่ 16 ลักษณะของการเปลี่ยนแปลงรูปทรงส่วนใหญ่ สร้างรูปทรงตามเดิมแต่ทำให้มีหลายขนาดมากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 55.56 รองลงมาคือ สร้างรูปทรงขึ้นมาใหม่ โดยพัฒนาจากรูปทรงเดิม ร้อยละ 29.62 สร้างรูปทรงตามความรู้สึกนึกคิดของตนเอง ร้อยละ 7.41 และสร้างรูปทรงเลียนแบบเครื่องจักสานของท้องถิ่นอื่น 5.55 และสร้างรูปทรงตามลูกค้าสั่ง 1.85 ตามลำดับ

ตารางที่ 17 แสดงช่วงเวลาในการเปลี่ยนแปลงรูปทรง

ลำดับที่	ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
4	ปี พ.ศ.		
	ก่อน 2526	-	-
	2526 - 2528	1	2.38
	2529 - 2531	22	52.38
	2532 - 2534	5	11.90
	2535 - 2537	7	16.66
	2538 - 2540	7	16.66
	รวม	42	100.0

จากตารางที่ 17 ขางจักสานที่เปลี่ยนแปลงรูปทรงของเครื่องจักสานส่วนใหญ่ได้ทำการเปลี่ยนแปลงในช่วง ปี พ.ศ. 2529 - 2531 คิดเป็นร้อยละ 52.38 รองลงมาคือช่วง ปี พ.ศ. 2535 - 2537 เท่ากันกับช่วง ปี พ.ศ. 2538 - 2540 คิดเป็นร้อยละ 16.66 ช่วงปี พ.ศ. 2532 - 2534 ร้อยละ 11.90 และช่วงปี พ.ศ. 2526 - 2528 ร้อยละ 2.38 ตามลำดับ

ตารางที่ 18 แสดงความคิดเห็นของช่างจักสานที่เปลี่ยนแปลงรูปทรง

ลำดับที่	ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
5	ความคิดเห็น		
	เห็นด้วยกับการเปลี่ยนแปลงรูปทรง	40	95.24
	ไม่เห็นด้วยกับการเปลี่ยนแปลงรูปทรง	2	4.76
	รวม	42	100.0

จากตารางที่ 18 ข้างจักสานที่เปลี่ยนแปลงรูปทรง ส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการเปลี่ยนแปลงรูปทรง คิดเป็นร้อยละ 95.24 ไม่เห็นด้วยร้อยละ 4.76

เหตุผลของข้างจักสานที่เห็นด้วยกับการเปลี่ยนแปลงรูปทรงคือ ส่วนใหญ่เห็นด้วยเพราะทำให้ขายได้มากขึ้น รองลงมาคือทำให้ใช้สอยได้ดีกว่าเดิม สวยงาม แปลกใหม่และลูกค้าชอบตามลำดับ เหตุผลของข้างจักสานที่ไม่เห็นด้วยกับการเปลี่ยนแปลงรูปทรงคือ ชอบของเก่ามากกว่า อยากให้ช่วยกันอนุรักษ์

ตารางที่ 19 แสดงสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงรูปทรงเครื่องจักสานไม้ไผ่ ของข้างจักสานที่มีการเปลี่ยนแปลงรูปทรง

ลำดับที่	ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
6	สาเหตุที่เปลี่ยนแปลงรูปทรง		
	ต้องการให้เกิดความสวยงามมากยิ่งขึ้น	5	6.67
	ต้องการความแปลกใหม่	10	14.66
	ต้องการประยุกต์ให้เหมาะสมกับหน้าที่ใช้สอยที่เปลี่ยนไป	19	25.33
	ทำตามความต้องการของผู้สั่ง	35	46.67
	ทำตามรูปแบบที่กำลังได้รับความนิยมของตลาด	5	6.67
	รวม	75	100.0

จากตารางที่ 19 พบว่าสาเหตุที่ข้างจักสานเปลี่ยนแปลงรูปทรงของเครื่องจักสาน คือ ทำตามความต้องการของผู้สั่ง คิดเป็นร้อยละ 46.67 ต้องการประยุกต์ให้เหมาะสมกับการใช้สอยที่เปลี่ยนไป ร้อยละ 25.33 ต้องการความแปลกใหม่ร้อยละ 14.66 ต้องการให้เกิดความสวยงามมากยิ่งขึ้น ร้อยละ 6.67 และทำตามรูปแบบที่กำลังได้รับความนิยมของตลาด ร้อยละ 6.67

ข. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงโครงสร้าง ของเครื่องจักรกลานไม้ไผ่ ประเภทของใช้ในครัวเรือน

ตารางที่ 20 แสดงการเปลี่ยนแปลงโครงสร้าง

ลำดับที่	ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
7	การเปลี่ยนแปลงโครงสร้าง		
	มีการเปลี่ยนแปลง	81	56.25
	ไม่มีการเปลี่ยนแปลง	63	43.75
	รวม	144	100.0

จากตารางที่ 20 พบว่าช่างจักสานส่วนใหญ่มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของเครื่องจักรกลาน คิดเป็นร้อยละ 56.25 ไม่เปลี่ยนแปลงโครงสร้าง ร้อยละ 43.75

ตารางที่ 21 แสดงสาเหตุของการไม่เปลี่ยนแปลงโครงสร้าง

ลำดับที่	ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
8	สาเหตุของการไม่เปลี่ยนแปลงโครงสร้าง		
	ทำได้เฉพาะโครงสร้างที่เคยทำ	9	13.43
	โครงสร้างที่ทำเป็นที่ต้องการของตลาด	3	4.48
	โครงสร้างที่ทำเหมาะสมกับการใช้สอยแล้ว	55	82.09
	รวม	67	100.0

จากตารางที่ 21 พบว่าสาเหตุที่ช่างจักสานไม่ได้ทำเปลี่ยนแปลงโครงสร้าง เพราะว่า โครงสร้างที่ทำเหมาะสมกับการใช้สอยแล้ว คิดเป็นร้อยละ 82.09 รองลงมาคือทำได้เฉพาะโครงสร้างที่เคยทำ ร้อยละ 13.43 และโครงสร้างที่ทำเป็นที่ต้องการของตลาด ร้อยละ 4.48

ตารางที่ 22 แสดงการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของเครื่องจักรสถานไม้ไผ่ ในส่วนต่างๆ

ลำดับที่	ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
9	ส่วนที่มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้าง		
	การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างส่วนปาก	7	8.94
	การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างส่วนลำตัว	-	-
	การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างส่วนฐาน	14	17.28
	การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างส่วนฝา	2	2.48
	การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างส่วนที่จับหรือหิ้ว	28	34.60
	การเปลี่ยนแปลงวัสดุที่นำมาผูกมัดดักขอบหรือ ใช้ยึดโครงสร้าง	30	37.03
	รวม	81	100.0

จากตารางที่ 22 พบว่า ชาวจักสานที่ทำการเปลี่ยนแปลงโครงสร้าง ส่วนใหญ่จะเปลี่ยนแปลงโครงสร้างในส่วนของวัสดุที่นำมาใช้ผูกมัดดักขอบหรือใช้ยึดโครงสร้างของเครื่องจักสาน คิดเป็นร้อยละ 37.03 รองลงมาคือการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างในส่วนที่จับหรือหิ้ว ร้อยละ 34.60 การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างในส่วนฐานร้อยละ 17.28 การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างในส่วนปาก ร้อยละ 8.94 และการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างส่วนฝา ร้อยละ 2.48 ตามลำดับ สำหรับในส่วนลำตัวไม่พบว่าการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างในส่วนนี้

ตารางที่ 23 แสดงลักษณะของการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างส่วนปาก ของเครื่องจักรสานไม้ไผ่

ลำดับที่	ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
10	ลักษณะของการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างส่วนปาก		
	นำโลหะมาทำหรือเสริมโครงสร้างส่วนปาก	2	28.57
	นำพลาสติกมาทำหรือเสริมโครงสร้างส่วนปาก	-	-
	นำยางมาทำหรือเสริมโครงสร้างส่วนปาก	5	71.43
	รวม	7	100.0

จากตารางที่ 23 การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างส่วนปาก ขางจักรสานส่วนใหญ่จะนำยางมาทำหรือเสริมโครงสร้างส่วนปาก ร้อยละ 71.43 นำโลหะมาทำหรือเสริมโครงสร้างส่วนปาก ร้อยละ 28.57

ตารางที่ 24 แสดงลักษณะของการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างส่วนลำตัว ของเครื่องจักรสานไม้ไผ่

ลำดับที่	ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
11	ลักษณะของการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างส่วนลำตัว		
	นำโลหะมาทำหรือเสริมโครงสร้างส่วนลำตัว	-	-
	นำพลาสติกมาทำหรือเสริมโครงสร้างส่วนลำตัว	-	-
	นำยางมาทำหรือเสริมโครงสร้างส่วนลำตัว	-	-
	รวม	-	-

จากตารางที่ 24 ไม่พบว่ามี การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างส่วนตัว

ตารางที่ 25 แสดงลักษณะของการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างส่วนฐาน ของเครื่องจักรสถานไม้ไม้

ลำดับที่	ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
12	ลักษณะของการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างส่วนฐาน		
	นำโลหะมาทำหรือเสริมโครงสร้างส่วนฐาน	-	-
	นำพลาสติกมาทำหรือเสริมโครงสร้างส่วนฐาน	2	14.29
	นำยางมาทำหรือเสริมโครงสร้างส่วนฐาน	8	57.14
	นำไม้กระดานมาทำหรือเสริมโครงสร้างส่วนฐาน	4	28.57
	รวม	14	100.0

จากตารางที่ 25 การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างส่วนฐาน ขางจักรสถานส่วนใหญ่จะนำยางมาทำหรือเสริมโครงสร้างส่วนฐาน ร้อยละ 57.14 นำไม้กระดานมาทำหรือเสริมโครงสร้างส่วนฐาน ร้อยละ 28.57 นำพลาสติกมาทำหรือเสริมโครงสร้างส่วนฐาน ร้อยละ 14.29

ตารางที่ 26 แสดงลักษณะของการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างส่วนฝา ของเครื่องจักรสถานไม้ไม้

ลำดับที่	ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
13	ลักษณะของการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างส่วนฝา		
	นำโลหะมาทำหรือเสริมโครงสร้างส่วนฝา	1	50.00
	นำพลาสติกมาทำหรือเสริมโครงสร้างส่วนฝา	-	-
	นำยางมาทำหรือเสริมโครงสร้างส่วนฝา	-	-
	นำผ้ามาทำหรือเสริมโครงสร้างส่วนฝา	1	50.00
	รวม	2	100.0

จากตารางที่ 26 การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างส่วนฝา ขางจักรสถานจะนำโลหะมาทำหรือเสริมโครงสร้างส่วนฝา ร้อยละ 50.00 เท่ากันกับ ใช้ผ้ามาทำหรือเสริมโครงสร้างส่วนฝา

ตารางที่ 27 แสดงลักษณะของการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างส่วนที่จับหรือหิ้ว ของเครื่องจักรสถานไม้ไผ่

ลำดับที่	ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
14	ลักษณะของการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างส่วนที่จับหรือหิ้ว		
	นำโลหะมาทำหรือเสริมโครงสร้างส่วนที่จับหรือหิ้ว	7	25.00
	นำพลาสติกมาทำหรือเสริมโครงสร้างส่วนที่จับหรือหิ้ว	21	75.00
	นำยางมาทำหรือเสริมโครงสร้างส่วนที่จับหรือหิ้ว	-	-
	รวม	28	100.0

จากตารางที่ 27 การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างส่วนที่จับหรือหิ้ว มีการนำพลาสติกมาทำหรือเสริมโครงสร้างส่วนที่จับหรือหิ้ว ร้อยละ 75.00 นำโลหะมาทำหรือเสริมโครงสร้างส่วนที่จับหรือหิ้ว ร้อยละ 25.00 ไม่พบว่ามีกานำยางมาทำหรือเสริมโครงสร้างในส่วนที่จับหรือหิ้ว

ตารางที่ 28 แสดงลักษณะการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับการนำวัสดุอื่นมาใช้ในการผูกมัดถักขอบหรือใช้ยึดโครงสร้างของ เครื่องจักรสถาน

ลำดับที่	ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
15	วัสดุที่นำมาใช้ในการผูกมัดถักขอบ หรือใช้ยึดโครงสร้าง		
	ลวด	35	42.68
	เชือก	29	35.37
	ตะปู	16	19.51
	กาว	2	2.44
	รวม	82	100.0

จากตารางที่ 28 วัสดุที่ช่างจักรสถานนำมาใช้ผูกมัดถักขอบ หรือใช้ยึดโครงสร้างของเครื่องจักรสถาน ส่วนใหญ่คือ ลวด คิดเป็นร้อยละ 42.68 รองลงมาคือ เชือก ร้อยละ 35.37 ตะปู ร้อยละ 19.51 และกาว ร้อยละ 2.44 ตามลำดับ

ตารางที่ 29 แสดงช่วงเวลาของการเปลี่ยนแปลงโครงสร้าง

ลำดับที่	ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
16	ปี พ.ศ.		
	ก่อน 2526	5	6.17
	2526 - 2528	3	3.70
	2529 - 2531	12	14.81
	2532 - 2534	31	38.27
	2535 - 2537	20	24.69
	2538 - 2540	10	12.34
	รวม	81	100.0

จากตารางที่ 29 ช่วงจักสานที่เปลี่ยนแปลงโครงสร้างของเครื่องจักสานส่วนใหญ่ได้ทำการเปลี่ยนแปลงในช่วง ปี พ.ศ. 2532 - 2534 คิดเป็นร้อยละ 38.27 รองลงมาคือช่วง ปี พ.ศ. 2535 - 2537 คิดเป็นร้อยละ 24.69 ช่วงปี พ.ศ. 2529 - 2531 ร้อยละ 14.81 ช่วงปี พ.ศ. 2538 - 2540 ร้อยละ 12.34 ช่วงก่อนปีพ.ศ. 2526 ร้อยละ 6.17 และ ช่วงปี พ.ศ. 2526 - 2528 ร้อยละ 3.70 ตามลำดับ

ตารางที่ 30 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงโครงสร้าง

ลำดับที่	ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
17	ความคิดเห็น		
	เห็นด้วยกับการเปลี่ยนแปลงโครงสร้าง	65	80.24
	ไม่เห็นด้วยกับการเปลี่ยนแปลงโครงสร้าง	16	19.75
	รวม	81	100.0

จากตารางที่ 30 ช่วงจักสถานที่เปลี่ยนแปลงโครงสร้าง ส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการเปลี่ยนแปลงโครงสร้าง คิดเป็นร้อยละ 80.24 ไม่เห็นด้วยร้อยละ 19.75

เหตุผลของช่วงจักสถานที่เห็นด้วยกับการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างคือ ช่วยให้สะดวกรวดเร็ว ,มีความแข็งแรงเพิ่มขึ้น , และห่วยหายากราคาแพง ตามลำดับ

เหตุผลของช่วงจักสถานที่ไม่เห็นด้วยคือ ถ้าใช้ห่วยจะมีความคงทนกว่า ถ้าใช้พลาสติกจะกรอบและแตกง่าย , ของเดิมมีความสวยงามมากกว่า ตามลำดับ

ตารางที่ 31 แสดงสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงโครงสร้าง

ลำดับที่	ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
18	สาเหตุของการเปลี่ยนแปลงโครงสร้าง		
	เพื่อให้โครงสร้างมีความคงทนแข็งแรงมากขึ้น	34	21.25
	เพื่อความสะดวกรวดเร็วในการทำ	49	30.63
	เพื่อลดต้นทุนการผลิต	24	15.00
	ทำตามความต้องการของผู้สั่ง	18	11.25
	ขาดแคลนห่วยที่เป็นวัสดุสำคัญในการผูกมัดถักขอบ	31	19.38
	เพื่อความเรียบร้อย สวยงาม	4	2.50
	รวม	160	100.0

จากตารางที่ 31 สาเหตุที่ทำให้เปลี่ยนแปลงโครงสร้างคือ เพื่อความสะดวกรวดเร็ว ร้อยละ 30.63 เพื่อความคงทน แข็งแรงมากขึ้น ร้อยละ 21.25 ขาดแคลนห่วยที่เป็นวัสดุสำคัญในการใช้ผูกมัดถักขอบ ร้อยละ 19.38 เพื่อลดต้นทุนการผลิต ร้อยละ 15.00 ทำตามความต้องการของผู้สั่ง ร้อยละ 11.25 เพื่อความเรียบร้อยสวยงาม ร้อยละ 2.50 ตามลำดับ

ค. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงลวดลาย ของเครื่องจักสานไม้ไผ่ ประเภทของ
ใช้ในครัวเรือน

ตารางที่ 32 แสดงการเปลี่ยนแปลงลวดลาย

ลำดับที่	ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
1	การเปลี่ยนแปลงรูปลวดลาย		
	มีการเปลี่ยนแปลง	20	13.89
	ไม่มีการเปลี่ยนแปลง	124	86.11
	รวม	144	100.0

จากตารางที่ 32 ช่างจักสานส่วนใหญ่ไม่ได้เปลี่ยนแปลงลวดลายของเครื่องจักสาน คิด
เป็นร้อยละ 86.11 ช่างจักสานที่เปลี่ยนแปลงลวดลาย ร้อยละ 13.89

ตารางที่ 33 แสดงเหตุผลของช่างจักสานที่ไม่ได้ทำการเปลี่ยนแปลงลวดลายของเครื่องจักสาน

ลำดับที่	ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
2	เหตุผลที่ไม่เปลี่ยนแปลงลวดลาย		
	ทำได้เฉพาะลายที่เคยทำ	74	38.74
	ลายที่ทำเป็นที่ต้องการของตลาด	9	4.71
	สภาพร่างกายไม่อำนวย	7	3.66
	ลายที่ทำเหมาะสมกับการใช้สอยแล้ว	41	21.47
	ไม่สามารถสานลายอื่นได้เพราะรูปทรงบังคับ	57	29.84
	ชอบลายแบบเดิม	2	1.04
	ลูกค้าไม่ได้สั่ง	1	0.52
	รวม	191	100.0

จากตารางที่ 33 เหตุผลของช่างจักสานที่ไม่ได้เปลี่ยนแปลงลวดลาย คือ ทำได้เฉพาะลายที่เคยทำ ร้อยละ 38.74 ไม่สามารถสานลายอื่นได้เพราะรูปทรงบังคับ ร้อยละ 29.84 ลายที่ทำเหมาะสมกับการใช้สอยแล้ว ร้อยละ 21.47 ลายที่ทำเป็นที่ต้องการของตลาด ร้อยละ 4.71 สภาพร่างกายไม่อำนวย ร้อยละ 3.66 ชอบลายแบบเดิม ร้อยละ 1.04 และลูกค้าไม่ได้สั่ง ร้อยละ 0.52 ตามลำดับ

ตารางที่ 34 แสดงลักษณะการเปลี่ยนแปลงลวดลายของช่างจักสาน

ลำดับที่	ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
3	ลักษณะการเปลี่ยนแปลงลวดลาย		
	สร้างลายขึ้นมาใหม่โดยการพัฒนาจากลายแม่บท	16	37.20
	สร้างลายขึ้นมาใหม่โดยพัฒนาจากลายผ้าทอ	6	13.95
	สร้างลายขึ้นมาใหม่ตามความรู้สึกนึกคิดของตนเอง	3	6.98
	มีการย้อมสีเส้นดอกล้วนนำมาสานให้เป็นดอกดวงและลวดลาย	12	27.90
	นำวัสดุอื่นมาสานรวมกับดอกไม้ไม้	4	9.30
	สร้างลายตามลูกค้าสั่ง	2	4.66
	รวม	43	100.0

จากตารางที่ 34 พบว่า มีการเปลี่ยนแปลงลวดลายในลักษณะ สร้างลายขึ้นมาใหม่โดยพัฒนาจากลายแม่บท ร้อยละ 37.20 มากที่สุด รองลงมาคือ มีการย้อมสีเส้นดอกล้วนนำมาสานเป็นดอกดวงและลวดลาย 27.90 สร้างลายขึ้นมาใหม่โดยการเลียนแบบลายผ้าทอ ร้อยละ 13.95 นำวัสดุอื่นมาสานเป็นลวดลายรวมกับดอกไม้ไม้ ร้อยละ 9.30 สร้างลายขึ้นมาใหม่ตามความรู้สึกนึกคิดของตนเอง ร้อยละ 6.98 สร้างลายตามลูกค้าสั่ง ร้อยละ 4.66

ตารางที่ 35 แสดงช่วงเวลาในการเปลี่ยนแปลงลวดลาย

ลำดับที่	ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
4	ปี พ.ศ.		
	ก่อน 2526	1	5.00
	2526 - 2528	1	5.00
	2529 - 2531	5	25.00
	2532 - 2534	3	15.00
	2535 - 2537	3	15.00
	2538 - 2540	7	35.00
	รวม	20	100.0

จากตารางที่ 35 ช่วงจักสานที่เปลี่ยนแปลงลวดลายของเครื่องจักสานส่วนใหญ่ได้ทำการเปลี่ยนแปลงในช่วง ปี พ.ศ. 2538 - 2540 คิดเป็นร้อยละ 35.00 รองลงมาคือช่วง ปี พ.ศ. 2529 - 2531 คิดเป็นร้อยละ 25.00 ช่วงปี พ.ศ. 2532 - 2534 เท่ากันกับช่วง พ.ศ. 2525 - 2537 ร้อยละ 15.00 ช่วงปี พ.ศ. 2526 - 2528 เท่ากันกับช่วงก่อนปีพ.ศ. 2526 ร้อยละ 5.00 ตามลำดับ

ตารางที่ 36 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงลวดลาย

ลำดับที่	ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
5	ความคิดเห็น		
	เห็นด้วยกับการเปลี่ยนแปลงลวดลาย	20	100.0
	ไม่เห็นด้วยกับการเปลี่ยนแปลงลวดลาย	-	-
	รวม	20	100.0

จากตารางที่ 36 ช่วงจักสานที่ทำการเปลี่ยนแปลงลวดลาย ทั้งหมดเห็นด้วยกับการเปลี่ยนแปลง คิดเป็นร้อยละ 100.0

เหตุผลที่เห็นด้วยคือ มีความสวยงามมากขึ้น ขายได้มากขึ้น ถูกค้าชอบ และทำให้มีความหลากหลายมากขึ้น ตามลำดับ

ตารางที่ 37 แสดงสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงยอดขายของเครื่องจักรสาน

ลำดับที่	ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
6	สาเหตุของการเปลี่ยนแปลงยอดขาย		
	ต้องการให้เกิดความสวยงามมากยิ่งขึ้น	5	14.29
	ต้องการความแปลกใหม่	12	34.29
	ทำตามความต้องการของผู้สั่ง	7	20.00
	ทำตามยอดขายที่กำลังได้รับความนิยมของตลาด	7	20.00
	เพื่อให้เกิดความสะดวกรวดเร็ว	1	2.86
	เพื่อต้องการส่งเข้าประกวด	1	2.86
	เพื่อให้ความแข็งแรงมากขึ้น	1	2.86
	เพื่อทดลองตลาด	1	2.86
	รวม	35	100.0

จากตารางที่ 37 สาเหตุที่ช่างจักรสานเปลี่ยนแปลงยอดขายของเครื่องจักรสาน คือ เพื่อต้องการความแปลกใหม่ ร้อยละ 34.29 ทำตามความต้องการของผู้สั่งร้อยละ 20.00 เท่ากันกับทำตามยอดขายที่กำลังได้รับความนิยมของตลาด ต้องการให้เกิดความสวยงามมากยิ่งขึ้น ร้อยละ 14.29 เพื่อให้เกิดความสะดวกรวดเร็วเท่ากับ เพื่อส่งเข้าประกวด เพื่อความแข็งแรง และเพื่อทดลองตลาด ร้อยละ 2.86 ตามลำดับ